

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/19/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214202161
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8214202161.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35831154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, proti žalovanému: J. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Lehnice, 725, IČO: 42264154, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Kempom, so sídlom Chorvátsky Grob, Nám Josipa Andriča 1, o zaplatenie 891,61 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov zo dňa 8.12.2014 pod č. k. 4C/85/2014-37, jednohlasne takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

N e p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov vyššie označeným uznesením konanie zastavil (§ 96 ods. 1 O.s.p.). Žalobcovi a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Zároveň rozhodol, že po právoplatnosti uznesenia v jeho zastavujúcej časti bude žalobcovi vrátený súdny poplatok, zaplatený za podaný žalobný návrh, vo výške 46,30 eur. Posledným výrokom uznesenia zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy konania v sume 118,98 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

O trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného rozhodol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2, veta prvá, O.s.p. Konštatoval, že zastavenie konania zaviniel žalobca svojím späťvzatím, nestalo sa tak v dôsledku správania sa žalovaného. Z toho dôvodu vznikol aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov konania analogicky podľa ustanovenia § 146 ods. 2, prvej vety, O.s.p.. Pokiaľ ide o námietku neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, spočívajúcich v nákladoch na právne zastúpenie, v prvom rade poukázal na skutočnosť, že práve vstup vedľajšieho účastníka do konania a vznesenie námietky premlčania mal byť dôvodom späťvzatia žaloby, k splatnosti pohľadávky voči žalovanému došlo viac než 3 roky pred podaním návrhu. Je nepochybné, že táto námietka premlčania, vznesená vedľajším účastníkom, bola podaná dôvodne, keďže sa jedná o spotrebiteľský vzťah, pričom premlčanie sa posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca podal na súde žalobu, ktorá bola premlčaná, a preto musí znášať aj následky premlčania, ktoré pre neho znamenajú nielen nemožnosť úspešného uplatnenia tohto nároku.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa, len proti výroku o povinnosti žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovaného trovy konania v sume 118,98 eur, podal žalobca odvolanie. Poukázal na to, že zákon o ochrane spotrebiteľa predpokladá existenciu združení, ktoré sú založené na ochranu spotrebiteľa a jeho práv, pričom tieto ciele musia byť hlavnou náplňou činnosti

združenia. Zákonodarca mal na mysli vstup subjektu do konania, ktorý bude aktívne chrániť spotrebiteľov v spotrebiteľských súdnych sporoch. V prípade spotrebiteľských zmlúv, s účinnosťou od 1.5.2014 právny poriadok určuje orgánu rozhodujúcemu o nároku vyplývajúcom zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez návrhu. Žalovaný ako spotrebiteľ by teda dosiahol v konaní rovnaký úspech, a to aj bez pričinenia vedľajšieho účastníka. Námiетка premlčania bola vznesená právnym zástupcom vedľajšieho účastníka formulárovým podaním doručeným súdu 8.10.2014, t.j. po zmene právnej úpravy, a napriek tomu súd prvého stupňa priznal právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka odmenu za tento úkon právnej pomoci. Nahrádzať sa majú len účelne vynaložené trovy konania a nie trovy, ktoré druhý účastník vynaložil zbytočne. Neplatí totiž, že trovy právneho zastúpenia advokátom sú vždy trovami potrebnými na účelné uplatňovanie a bránenie práva. Úlohou súdu preto nie je mechanicky rozhodnúť o náhrade trov konania podľa výsledku, ale zväžiť, či neexistujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených trov. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Vedľajší účastník vstupuje do konaní spotrebiteľského charakteru neadresne, žiada o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami, a to všetko bez akejkoľvek znalosti predmetu konania, len predpokladajúc, že sa jedná o spotrebiteľský spor, pričom neraz ide dokonca o prípady právoplatne skončených sporov. Vedľajší účastník teda nemá základnú vedomosť o tom, aké právo a právo koho má ako subjekt na to zriadený chrániť. Obrana žalovaných v jednotlivých konaniach spočíva v paušálnych úkonoch ako námiетка premlčania nároku bez akejkoľvek nadväznosti na postoj žalovaného k plneniu prípadne premlčaného dlhu. Vedľajší účastník je v každom konaní zastúpený advokátom bez zreteľa na právnu, či skutkovú náročnosť sporu. Dal do pozornosti odvolaciemu súdu uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/5/2013, podľa ktorého v súčasnosti existuje stav vzniknutý množstvom podávaných žalôb v porovnateľných, skutkovo a právne pomerne jednoduchých veciach, do ktorých vedľajší účastník hromadne vstupuje. Ak súd neprizná náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti, nemožno považovať za trovy účelné. Zastáva názor, že závery Najvyššieho súdu SR možno aplikovať aj v predmetnej právnej veci. Žalobca nespochybnuje ústavné právo obsiahnuté v ustanovení § 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, avšak právo na náhradu trov konania je viazané na účelnosť vynaložených trov. Nakoľko súd I. stupňa by bol povinný z úradnej povinnosti prihliadnúť na oslabenie nároku uplatneného v žalobe a vedľajší účastník na strane žalovaného svojím konaním nijako neprispel k meritórnemu rozhodnutiu súdu a neovplyvnil konanie žalobu, ktorý využil svoje zákonné právo a vzal návrh na začatie konania späť, v súlade s najnovšou judikatúrou slovenských súdov mal o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom rozhodnúť tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného sa náhrada trov konania nepriznáva.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Pokiaľ súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, jeho rozhodnutie v tejto súvislosti je vecne nesprávne.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V prejednávanom prípade vedľajší účastník vstúpil do konania na podporu žalovanej podaním zo dňa 11.7.2014 (č.l. 21), a to podľa § 93 ods. 2 O.s.p.. Dňa 8.10.2014 (č. l. 27) doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že žalobca vymáha v predmetnom konaní na súde svoje právo na zaplatenie pohľadávky 891,61 eur s prísl. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Vzniesol námietku premlčania a žiadal, aby konajúci súd prihliadol na premlčanie, nepriznal premlčané právo žalobcovi a žalobný návrh v celom rozsahu zamietol.

S účinnosťou od 1. mája 2014 bolo do zákona č. 205/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zavedené ustanovenie § 5b, podľa ktorého, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Predmetným ustanovením § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bola teda súdu zakotvená povinnosť v konaniach, v ktorých je uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy voči spotrebiteľovi, prihliadať na premlčanie nároku ex offo - z úradnej povinnosti. Preto v spotrebiteľských veciach aj bez toho, aby sa spotrebiteľ dovolal premlčania voči nemu uplatneného nároku, má súd povinnosť skúmať, či nárok nie je premlčaný, a ak dospeje k záveru, že premlčaný je, musí na túto skutočnosť prihliadnuť a žalobcovi nárok nepriznať.

V prejednávanej veci vedľajší účastník vstúpil do konania (dňa 23.7.2014) a vzniesol námietku premlčania (dňa 8.10.2014) už po nadobudnutí účinnosti ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. (účinnosť od 1.5.2014), v zmysle ktorého súdy ex offo posudzujú premlčanie v spotrebiteľských veciach.

S prihliadnutím na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami, na náhradu ktorých je potrebné žalobcu zaviazať, pretože nie je splnená jedna zo základných podmienok na ich priznanie, a to účelnosť vynaložených trov. Námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom odvolací súd nepovažuje za účelnú, pretože už v čase jej vznesenia súd prvého stupňa musel na premlčanie nároku prihliadať ex offo, a teda pre úspech spotrebiteľa bola táto námietka bezpredmetná.

Preto je potrebné konštatovať, že samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania dňa 23.7.2014 a ním vznesená námietka premlčania vo vyjadrení zo dňa 8.10.2014 nemá žiadnu súvislosť so späťvzatím návrhu žalobcom zo dňa 5.12.2014 a teda nemá ani žiaden vplyv na rozhodnutie o veci. Preto trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v tomto konaní nemožno vyhodnotiť ako trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka tak, že vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal (§ 220 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, avšak návrh na náhradu trov odvolacieho konania nepodal. Preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.